
ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

BAZI TEHLİKELİ KİMYASALLARIN VE PESTİSİTLERİN ULUSLARARASI TİCARETİNDE ÖN BİLDİRİMLİ KABUL USULÜNE DAİR ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

Bu Sözleşmenin Tarafları,

Uluslararası ticaretteki bazı tehlikeli kimyasalların ve pestisitlerin insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkilerinin bilincinde olarak,

Çevre ve Kalkınmaya ilişkin Rio Bildirgesi'nin ilgili hükümlerini ve Gündem 21'in "Toksik ve tehlikeli ürünlerin yasadışı uluslararası ticaretinin önlenmesi dahil olmak üzere, toksik kimyasalların çevreyle uyumlu yönetimi"ne ilişkin 19uncu Bölümünü anımsayarak,

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) Kimyasalların Uluslararası Ticaretinde Bilgi Alışverişi için Tadil Edilmiş Londra Rehberi (bundan sonra "Tadil Edilmiş Londra Rehberi" olarak anılacaktır) ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Pestisitlerin Dağıtım ve Kullanımına ilişkin Uluslararası Etik Kurallarında (bundan sonra "Uluslararası Etik Kuralları" olarak anılacaktır) belirlendiği gibi UNEP ve FAO tarafından uygulanan gönüllü Ön Bildirimli Kabul Usulü çalışmalarını dikkate alarak,

Teknoloji transferi, mali ve teknik yardım sağlanması ve Taraflar arasında işbirliğinin teşvik edilmesi dahil olmak üzere, özellikle kimyasalların yönetimi için ulusal kapasite ve yeterliliklerini güçlendirmeye ihtiyacı olan gelişmekte olan ülkeler ve geçiş ekonomisine sahip ülkelerin koşullarını ve özel gereksinimlerini göz önünde bulundurarak,

Bazı ülkelerin, transit hareketlere ilişkin özel bilgi ihtiyaçlarını not ederek,

Diğer Uluslararası Etik Kurallarına ilaveten, Kimyasalların Uluslararası Ticaretine ilişkin UNEP Etik Kurallarında belirtilen gönüllülük standartlarını dikkate alarak, kimyasallar için iyi yönetim uygulamalarının tüm ülkelerde teşvik edilmesi gerektiğini kabul ederek,

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

Tadil Edilmiş Londra Rehberleri ve Uluslararası Etik Kuralları ilkelerine uygun olarak ülkelerin ihraç ettikleri tehlikeli kimyasalların insan sağlığı ve çevre için yeterli düzeyde koruyucu olacak şekilde ambalajlanmasını ve etiketlenmesini sağlamayı isteyerek,

Sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirmek adına, ticari ve çevresel politikaların karşılıklı olarak birbirlerini destekleyici olması gerektiğini kabul ederek,

Bu Sözleşmedeki hiçbir hususun, Taraflardan birinin, kimyasalların uluslararası ticareti veya çevrenin korunması için uygulanan mevcut herhangi bir uluslararası anlaşmadan doğan hak ve yükümlülüklerine bir değişiklik getirecek şekilde yorumlanamayacağını vurgulayarak,

Yukarıdaki ifadenin, bu Sözleşme ile diğer uluslararası anlaşmalar arasında bir hiyerarşi yaratmayacağını anlayarak,

Uluslararası ticarete konu olan bazı tehlikeli kimyasal ve pestisitlerden kaynaklanan olası zararlı etkilere karşı tüketicilerin ve işçilerin sağlığı dahil olmak üzere insan sağlığını ve çevreyi korumakta kararlı olarak,

şağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE 1

Amaç

Bu Sözleşme'nin amacı, kimyasalların özelliklerine ilişkin bilgi alışverişini kolaylaştırarak, ithalatı ve ihracatıyla ilgili ulusal karar verme sürecini oluşturmayı sağlayarak ve bu kararları Taraflara duyurarak; bazı tehlikeli kimyasalların, insan sağlığına ve çevreye verebilecekleri olası zararlardan korunmayı ve bu tür kimyasalların çevreyle uyumlu bir biçimde kullanılmasını teminen uluslararası ticaretinde Taraflar arasında paylaşılmış sorumluluğu ve işbirliği çabalarını artırmaktır.

MADDE 2

Tanımlar

Bu Sözleşme'nin amaçları bakımından:

(a) “Kimyasal” tek başına veya bir karışım veya müstahzar içinde bulunan, canlı organizma içermeyen, üretilmiş veya doğal olarak elde edilmiş bir maddeye denir. Şu kategorilerden oluşur: Pestisitler (büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonları dahil) ve sanayi kimyasalları;

(b) “Yasaklanmış kimyasal” insan sağlığı veya çevreyi korumak amacı ile nihai düzenleyici eylem tarafından bir veya daha fazla kategoride kullanımı tamamen yasaklanmış olan bir kimyasala denir. Yasaklanmış kimyasal, ilk kullanım için onayı reddedilmiş veya sanayi tarafından iç piyasadan veya ulusal onay sürecindeki ileri değerlendirmelerden çekilmiş ve insan sağlığı veya çevreyi korumak amacı ile yasaklanmasına ilişkin açık bir kanıt bulunan kimyasalı içerir.

(c) “Büyük ölçüde kısıtlanmış kimyasal” insan sağlığı veya çevreyi korumak amacı ile nihai düzenleyici eylem tarafından bir veya daha fazla kategoride kullanımı neredeyse tamamen yasaklanmış ancak bazı belirli alanlarda kullanımına izin verilmiş olan kimyasala denir. Büyük ölçüde kısıtlanmış kimyasal, bir kimyasalın neredeyse tüm kullanımları için onayı reddedilmiş veya sanayi tarafından iç piyasadan veya ulusal onay sürecindeki ileri değerlendirmelerden çekilmiş ve insan sağlığı veya çevreyi korumak amacı ile yasaklanmasına ilişkin açık bir kanıt bulunan kimyasalı içerir.

(d) “Büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonu” kullanım koşulları altında, bir defa veya daha fazla maruz kalınması durumunda, kısa bir süre içerisinde gözlemlenebilen ciddi sağlıksal veya çevresel etkiler oluşturan ve pestisit olarak kullanılmak üzere formüle edilmiş bir kimyasala denir.

(e) “Nihai düzenleyici eylem” bir kimyasalın yasaklanması veya büyük ölçüde kısıtlanması amacı ile bir Taraf'ça yapılan ve akabinde ilave bir düzenleyici eylem gerektirmeyen eyleme denir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

(f) “İhracat” ve “ithalat” sözlük anlamları çerçevesinde, yalnızca transit işlemler dışında, bir kimyasalın bir Taraf’tan diğer bir Taraf’a sevkine denir.

(g) “Taraf” bu Sözleşmeye bağlı olmayı kabul etmiş ve kendisi için bu Sözleşmenin yürürlükte olduğu bir Devlet veya bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşuna denir;

(h) “Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu” belirli bir bölgenin egemen Devletleri tarafından oluşturulan ve üye devletlerin bu Sözleşme kapsamındaki konulara ilişkin yetkilerini devretmiş oldukları ve kendi ulusal kurallarına uygun olarak bu Sözleşmeyi imzalamaya, onaylamaya, kabul etmeye, tasdik etmeye veya bu Sözleşmeye katılmaya tam olarak yetkilendirilmiş kuruluşa denir;

(i) “Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi” bu Sözleşme’nin 18nci Madde’sinin 6ncı paragrafında atıfta bulunulan Sözleşme’nin alt organına denir.

MADDE 3

Sözleşmenin Kapsamı

1. Bu Sözleşme:

- (a) Yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış kimyasalları;
- (b) Büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonlarını kapsar.

2. Bu Sözleşme:

- (a) Narkotik ilaçlar ve psikotrop maddeleri;
- (b) Radyoaktif malzemeleri;
- (c) Atıkları;
- (d) Kimyasal silahları;
- (e) Beşeri ve veterinerlik ilaçları dahil olmak üzere farmasötikleri;
- (f) Gıda katkı maddesi olarak kullanılan kimyasalları;
- (g) Gıdaları;
- (h) İnsan sağlığını ve çevreyi etkilemeyecek miktarda:
 - (i) Analiz veya araştırma amacı ile;

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

(ii) Bir birey tarafından makul miktarda kişisel kullanım için ithal edilen kimyasalları kapsamaz.

MADDE 4

Belirlenmiş ulusal merciler

1. Her bir Taraf, bu Sözleşme'nin gerektirdiği idari görevlerin kendileri adına yürütülmesi için yetkilendirilecek bir veya daha fazla ulusal merci belirleyecektir.
2. Her bir Taraf, belirlenmiş mercii veya mercilerin görevlerini etkin bir biçimde yerine getirebilmeleri amacı ile yeterli kaynağa sahip olduklarından emin olmak için araştırma yapacaktır.
3. Her bir Taraf, bu Sözleşme'nin kendisi için yürürlüğe giriş tarihinden geç olmayacak bir tarihte, belirlediği mercii veya mercilerin isim ve adreslerini Sekretarya'ya bildirecektir. Taraflar, belirlenmiş merci veya mercilerin isim ve adres değişikliklerini gecikmeksizin Sekretarya'ya bildireceklerdir.
4. Sekretarya, üçüncü paragraf kapsamında aldığı bildirimler hakkında Tarafları derhal bilgilendirecektir.

MADDE 5

Yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış kimyasallar için usuller

1. Nihai bir düzenleyici eylemi benimseyen her bir Taraf, bu gibi eylemini Sekretarya'ya yazılı olarak bildirecektir. Bu gibi bildirimler, mümkün olduğu kadar kısa sürede, her halükarda, nihai düzenleyici eylemin yürürlüğe girişinden sonra 90 günden geç olmayacak bir tarihte, mevcut olduğu hallerde Ek I'de talep edilen bilgileri içerecek şekilde yapılacaktır.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

2. Her bir Taraf, Sözleşme'nin kendisi için yürürlüğe girdiği tarihte, Tadil Edilmiş Londra Rehberi veya Uluslararası Etik Kuralları çerçevesinde, her bir Tarafın daha önce bildirimde bulunduğu, yeniden bildirimleri gerekmeyen nihai düzenleyici eylemler dışında, söz konusu tarih itibarıyla yürürlükte olan nihai düzenleyici eylemlerini yazılı olarak Sekretaryaya bildirecektir.

3. Sekretarya, mümkün olan en kısa sürede, her halükarda, 1nci ve 2nci paragrafta belirtilen bir bildirim aldktan sonra 6 aydan geç olmayacak bir tarihte, bu bildirimlerin Ek I'de talep edilen bilgileri içerip içermediğini doğrulayacaktır. Yapılan bildirimlerin talep edilen bilgileri içermesi halinde, Sekretarya alınan bilgilerin bir özetini gecikmeksizin diğer Taraflara gönderecektir. Bildirimin talep edilen bilgileri içermemesi halinde, Sekretarya bildirim yapan Taraf'ı gereğince bilgilendirecektir.

4. Sekretarya her altı ayda bir, Ek I'de talep edilen bilgilerin tamamını içermeyen bildirimlerdeki bilgiler dahil olmak üzere, 1nci ve 2nci paragrafta uygun olarak alınan bilgilerin bir özetini Taraflara iletacaktır.

5. Sekretarya, Ek I'deki kriterlerin karşılandığının doğrulandığı herhangi bir kimyasala ilişkin iki Ön Bildirimli Kabul bölgesinin her birinden en az bir bildirim aldığıında, bu bildirimleri Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi'ne gönderir. Ön Bildirimli Kabul bölgelerinin oluşumu, Taraflar Konferansı'nın birinci toplantısında oybirliği ile kabul edilen bir karar ile belirlenecektir.

6. Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi, bu bildirimlerde yer alan bilgileri gözden geçirecek ve Ek II'de belirlenen kriterlere göre söz konusu kimyasalın Ön Bildirimli Kabul usulüne konu olup olmaması ve dolayısıyla Ek III'de listelenip listelenmemesi hususunda Taraflar Konferansı'na tavsiyede bulunacaktır.

MADDE 6

Büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonları için usuller

1. Kendi sınırları içinde büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonlarının kullanım şartlarından kaynaklanan sorunlar yaşayan gelişmekte olan veya geçiş ekonomisine sahip olan Taraf, büyük

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

ölçüde tehlikeli olan pestisit formülasyonlarının Ek III'te listelenmesi için Sekretarya'ya teklifte bulunabilir. İlgili Taraf, böyle bir teklif oluştururken, konu ile ilgili herhangi bir teknik uzmanlık kaynağından yararlanabilir. Bu teklif, Ek IV'ün 1nci bölümündeki gerekli bilgileri içerecektir.

2. Sekretarya, mümkün olan en kısa sürede, her halükarda, 1nci paragrafta belirtilen bir teklifi aldıktan sonra 6 aydan geç olmayacak bir tarihte, bu teklifin Ek IV'ün 1nci bölümünde talep edilen bilgileri içerip içermediğini doğrulayacaktır. Yapılan teklifin talep edilen bilgileri içermesi durumunda, Sekretarya alınan bilgilerin bir özetini derhal diğer Taraf'lara gönderecektir. Teklifin talep edilen bilgileri içermemesi halinde, Sekretarya teklifi yapan Taraf'ı gereğince bilgilendirecektir.

3. Sekretarya, 2nci paragraf uyarınca gönderilen teklife göre, Ek IV'ün 2nci bölümünde belirlenen ilave bilgileri toplayacaktır.

4. Büyük ölçüde tehlikeli bir pestisit formülasyonu için 2nci ve 3ncü paragraflardaki şartların yerine getirilmesi durumunda, Sekretarya teklifi ve ilgili bilgileri Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi'ne gönderecektir.

5. Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi teklifte yer alan ve toplanan ilave bilgileri gözden geçirecek ve Ek IV'ün 3ncü bölümünde belirlenen kriterlere göre, söz konusu büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonunun Ön Bildirimli Kabul usulüne konu olup olmaması ve dolayısıyla Ek III'de listelenip listelenmemesi hususunda Taraf'lar Konferansı'na tavsiyede bulunacaktır.

MADDE 7

Kimyasalların Ek III'te listelenmesi

1. Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi, Ek III'te listelenmesi için tavsiye kararı aldığı her bir kimyasal için taslak bir karar rehber dokümanı hazırlayacaktır. Karar rehber dokümanı, asgari olarak, Ek I veya durumuna göre Ek IV'te belirlenen bilgilere dayanmalı ve kimyasalın nihai düzenleyici eyleme konu olan kategoriden farklı bir kategorideki kullanımına ilişkin bilgileri de içermelidir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

2. İnci paragrafta belirtilen tavsiye, taslak karar rehber dokümanı ile birlikte Taraflar Konferansı'na gönderilecektir. Taraflar Konferansı, söz konusu kimyasalın Ön Bildirimli Kabul usulüne konu olup olmaması, dolayısıyla Ek III'te listelenip listelenmemesi hususunda karar verecek ve taslak karar rehber dokümanını onaylayacaktır.

3. Taraflar Konferansı'nca, bir kimyasalın Ek III'te listelenmesi kararı alındığında ve ilgili karar rehber dokümanı onaylandığında, Sekretarya derhal bu bilgileri tüm Taraflara iletacaktır.

MADDE 8

Gönüllü Ön Bildirimli Kabul usulüne tabi kimyasallar

Taraflar Konferansı'nın ilk toplantı tarihinden önce, Ek III'te listelenen kimyasalların dışında gönüllü Ön Bildirimli Kabul usulüne tabi herhangi bir kimyasalın aynı Ek'te listelenmesi için gereken şartların karşılandığı kanaatine varılırsa, Taraflar Konferansı bu toplantıda kimyasalın Ek III'te listelenmesine karar verecektir.

MADDE 9

Kimyasalların Ek III'ten çıkarılması

1. Taraflardan birinin, bir kimyasalın Ek III'te listelenmesine dair karar sırasında mevcut olmayan bilgileri Sekretarya'ya iletmesi ve bu bilgilerin, Ek II veya duruma göre Ek IV'teki ilgili kriterlere uygun olarak söz konusu kimyasalın listelenmesinin artık ispat edilemediğini göstermesi halinde, Sekretarya bu bilgileri Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi'ne gönderecektir.

2. Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi İnci paragraf kapsamında aldığı bilgileri gözden geçirecektir. Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi, Ek II veya duruma göre Ek IV'teki ilgili kriterlere göre Ek III'ten çıkarılması için tavsiye kararı aldığı herhangi bir kimyasal için revize edilmiş taslak bir karar rehber dokümanı hazırlayacaktır.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

3. 2nci paragrafta belirtilen herhangi bir tavsiye, revize edilmiş taslak bir karar rehber dokümanı ile birlikte Taraflar Konferansı'na gönderilecektir. Taraflar Konferansı, kimyasalın Ek III'ten çıkarılıp çıkarılmayacağına ve revize edilmiş taslak karar dokümanının onaylanıp onaylanmayacağına karar verecektir.

4. Taraflar Konferansı, bir kimyasalın Ek III'ten çıkarılacağına ilişkin karar aldığı anda ve revize edilmiş taslak karar rehber dokümanını onayladığında, Sekretarya derhal bu bilgileri tüm Taraflar'a iletacaktır.

MADDE 10

Ek III'te listelenmiş kimyasalların ithalatına ilişkin yükümlülükler

1. Her bir Taraf, Ek III'te listelenmiş kimyasalların ithalatı hususunda güncel kararların yerine getirilmesini sağlayan uygun yasal veya idari tedbirleri uygulayacaktır.

2. Her bir Taraf, mümkün olan en kısa sürede, her halükarda, 7nci Madde'nin 3ncü paragrafında belirtilen karar rehber dokümanının gönderilme tarihinden sonraki dokuz aydan geç olmayacak bir tarihte, söz konusu kimyasalın gelecekteki ithalatına ilişkin cevabını Sekretarya'ya gönderecektir. Bir Taraf, bu cevabında değişiklik yaparsa, revize edilmiş cevabını derhal Sekretarya'ya sunacaktır.

3. Sekretarya, 2nci paragrafta belirtilen sürenin sona ermesi durumunda, henüz cevap göndermemiş herhangi bir Taraf'a hitaben derhal yazılı talepte bulunacaktır. İlgili Taraf, herhangi bir cevap oluşturamıyorsa, Sekretarya uygun olduğu hallerde, 11nci Madde'nin 2nci paragrafının son cümlesinde belirtilen süre içerisinde cevap vermesi için Taraf'a yardım edecektir.

4. 2nci paragrafta belirtilen bir cevap aşağıdakilerden herhangi birisini içerecektir:

(a) Yasal veya idari tedbirlere uygun nihai bir kararı:

(i) İthalatın kabulü;

(ii) İthalatın reddi; veya

(iii) Yalnızca belli koşullara tabi ithalatın kabulü; veya

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

(b) Aşağıdakileri içeren geçici bir cevap:

- (i) Belli koşullara tabi veya değil, ithalatın kabulüne veya geçici bir süre zarfında ithalatın reddine dair geçici bir karar;
- (ii) Nihai kararın etkin değerlendirme aşamasında olduğuna dair bir beyan;
- (iii) Sekretarya'dan veya nihai düzenleyici eylem bildiriminde bulunmuş Taraf'tan ilave bilgi talebi;
- (iv) Kimyasalın değerlendirilmesi hususunda Sekretarya'dan yardım talebi.

5. 4ncü paragrafın (a) veya (b) alt paragrafları kapsamındaki bir cevap, Ek III'teki kimyasal için belirlenmiş kategori veya kategoriler ile ilişkilendirilecektir.

6. Nihai bir karara, yasal veya idari tedbirlerin dayandığı bir açıklama da eşlik etmelidir.

7. Her bir Taraf, bu Sözleşme'nin kendisi için yürürlüğe girişinden daha geç olmayacak bir tarihte, Ek III'te listelenen her bir kimyasala ilişkin cevabını Sekretarya'ya iletacaktır. Herhangi bir Taraf, Tadil Edilmiş Londra Rehberi veya Uluslararası Etik Kuralları çerçevesinde söz konusu cevapları vermiş ise, bu cevapları tekrar göndermesine gerek yoktur.

8. Her bir Taraf, yasal veya idari tedbirlere uygun olarak kendi yetkileri çerçevesinde, bu madde kapsamındaki cevaplarına ilgililerin erişimini mümkün kılacaktır.

9. Yukarıda yer alan 2nci ve 4ncü paragraflara ve 11nci Madde'nin 2nci paragrafına uygun olarak bir kimyasalın ithalatının reddi veya şartlı kabulüne dair bir karar alan herhangi bir Taraf, henüz gerçekleştirilmemişse eş zamanlı olarak aşağıdakileri de yasaklayacak veya aynı şartlara tabi tutacaktır;

- (a) Kimyasalın herhangi bir kaynaktan yapılan ithalatını ve
- (b) Yurtiçi kullanım amacı ile kimyasalın yurtiçi üretimini.

10. Sekretarya her 6 ayda bir, aldığı cevaplara ilişkin tüm Tarafları bilgilendirecektir. Bu bilgiler, mümkünse, kararların dayandığı yasal veya idari tedbirlerin bir açıklamasını içerecektir. İlaveten, Sekretarya bir cevabın gönderilmesinde yaşanan herhangi bir aksaklık durumunda Tarafları bilgilendirecektir.

MADDE 11

Ek III'te listelenmiş kimyasalların ihracatına ilişkin yükümlülükler

1. İhracat yapan her bir Taraf:

- (a) 10ncu Madde'nin 10ncu paragrafına uygun olarak, kendi yetkileri çerçevesinde, Sekreteryaya tarafından gönderilen cevapların ilgililere iletilmesi için uygun yasal veya idari tedbirleri uygulayacak;
- (b) 10ncu Madde'nin 10ncu paragrafına uygun olarak, cevap hakkında Sekreteryaya'nın Tarafları ilk bilgilendirmesinden sonraki 6 aydan geç olmamak üzere, kendi yetkileri çerçevesinde ihracatçıların cevaplara ilişkin kararlara uymalarını sağlayacak uygun yasal veya idari tedbirleri alacak;
- (c) Talep olduğunda ve uygun olduğu hallerde, ithalat yapan Taraflara aşağıdaki hususlar için tavsiyede bulunacak ve yardım edecektir:
 - (i) 10ncu Madde'nin 4ncü paragrafı ve aşağıda bulunan 2nci paragrafın (c) alt paragrafına uygun olarak tedbir almalarına yardımcı olmak amacıyla ilave bilgilerin temin edilmesi;
 - (ii) Kimyasalların yaşam döngüleri boyunca güvenli yönetimi için kapasitelerinin ve yeterliliklerinin güçlendirilmesi.

2. Herhangi bir Taraf, ithalatçı Tarafın cevap göndermede başarısız olduğu veya geçici karar içermeyen bir ara cevap gönderdiği istisnai durumlarda, Ek III'te listelenen bir kimyasalın kendi sınırlarından ihraç edilmemesini aşağıdaki durumlar dışında sağlayacaktır:

- (a) İthalat esnasında, söz konusu kimyasal, ithalatçı Tarafta bir kimyasal olarak kayıtlı ise; veya
- (b) Söz konusu kimyasalın, ithalat yapan Tarafta daha önceden kullanıldığına veya ithalat yapan Tarafa ithal edildiğine dair kanıt var ise veya kullanımının yasaklanmasına ilişkin düzenleyici bir eylem yoksa; veya
- (c) İhracat yapan Taraf'ça, ithalat yapan Taraf'ın belirlenmiş ulusal mercii aracılığıyla, ithalata ilişkin açıklamalı kabulü aranmış ve alınmışsa. İthalat yapan Taraf böyle bir talebe altmış gün içerisinde cevap verecek ve bu kararını Sekreteryaya'ya derhal bildirecektir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

10ncu Madde'nin 10ncu paragrafına uygun olarak, bir Taraf'ın cevabı göndermede başarısız olması veya geçici bir karar içermeyen ara bir cevabı göndermesi durumunda, İhracat yapan Taraflar bu paragrafta belirtilen yükümlülüklerini, Sekretarya'nın Tarafları ilk bilgilendirdiği tarihi takip eden 6 aylık sürenin bitmesinden geçerli olmak üzere bir yıl süreyle uygulayacaktır.

MADDE 12

İhracat bildirimini

1. Herhangi bir Taraf, yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış bir kimyasalı, kendi sınırlarından ihraç ediyorsa, ithal eden Taraf'a bir ihracat bildirimini yapacaktır. İhracat bildirimini Ek V'te düzenlenmiş bilgileri içerecektir.
2. İhracat bildirimini, ihracatı yapılacak kimyasal hakkındaki nihai düzenleyici eylemin kabulünden sonraki ilk ihracattan önce yapılacaktır. Bundan sonraki ihracat bildirimleri, herhangi bir takvim yılı içerisindeki ilk ihracattan önce yapılacaktır. İthalat yapan Taraf'ın belirlenmiş ulusal mercii tarafından, ihracat öncesi bildirimine ilişkin şartlardan vazgeçilebilir.
3. İhracatı yapan Taraf, ihracata konu kimyasalın büyük ölçüde kısıtlanması veya yasaklanması ile sonuçlanan nihai düzenleyici bir eyleme ilişkin değişikliği benimsemesinin ardından, güncellenmiş bir ihracat bildirimini sağlayacaktır.
4. İthalat yapan Taraf, nihai düzenleyici eylemin benimsenmesinden sonra aldığı ilk ihracat bildirimini teyit edecektir. İhracat yapan Taraf, ihracat bildirimini alıncaya ilişkin teyidi otuz gün içerisinde alamadığı takdirde, ikinci bir bildirim yapacaktır. İhracat yapan Taraf, ithalat yapan Taraf'ın ikinci bildirimini almasını temin etmek amacıyla makul çabayı sarf edecektir.
5. Herhangi bir Taraf'ın 1nci paragrafta belirlenen yükümlülükleri aşağıdaki durumlarda sona erecektir:
 - (a) Kimyasal Ek III'te listelenmiş ise,
 - (b) İthalat yapan Taraf, 10ncu Madde'nin 2nci paragrafı uyarınca Sekretarya'ya bir cevap göndermiş ise,

(c) Sekreteryaya, 10ncu Madde'nin 10ncu paragrafı uyarınca Taraflara bu cevabı dağıtmış ise.

MADDE 13

İhraç edilen kimyasallara eşlik edecek bilgiler

1. Taraflar Konferansı, Dünya Gümrük Örgütü'nü, uygun olduğu ölçüde, Ek III'te listelenmiş kendi halindeki kimyasallar veya kimyasal grupları için özel Uyumu Sağlanmış (Armonize) Sistem Gümrük Kodları tahsis etmesi amacıyla teşvik edecektir. Her bir Taraf, böyle bir kimyasala bir kod tahsis edilmesi durumunda, bu kimyasalın ihracatı sırasında nakliyat belgesinin ilgili kodu taşımasını talep edecektir.
2. İthalat yapan Taraf'ın herhangi bir şartına hanel getirmeksizin, her bir Taraf, gerek Ek III'te listelenmiş gerekse kendi sınırları içinde yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış olan kimyasalların ihracatında, ilgili uluslararası standartları da dikkate alarak, bu kimyasalların insan sağlığı veya çevreye olan risklerine ve/veya tehlikelerine ilişkin yeterli bilgilerin ulaşılabilirliğini sağlayan etiketleme şartlarına tabi tutulmasını talep edecektir.
3. İthalat yapan Taraf'ın herhangi bir şartına hanel getirmeksizin, her bir Taraf, kendi sınırları içinde çevresel veya sağlık nedeniyle etiketlemeye tabi olan kimyasalların ihracatında, ilgili uluslararası standartları da dikkate alarak, bu kimyasalların insan sağlığı ve/veya çevreye olan risklerine ve/veya tehlikelerine ilişkin yeterli bilgilerin ulaşılabilirliğini sağlayan etiketleme şartlarına tabi tutulmasını talep edebilir.
4. 2nci paragrafta belirtilen ve mesleki amaçlı kullanılan kimyasallarla ilgili olarak, ihracatçı her bir Taraf, ithalatçı her bir Taraf'a mevcut en güncel bilgilerin yer aldığı ve uluslararası kabul görmüş formata uygun bir güvenlik bilgi formunun gönderilmesini temin edecektir.
5. Etiket ve güvenlik bilgi formunda yer alan bilgiler, uygulanabilir olduğu ölçüde ithalatçı Taraf'ın kullandığı resmi dillerden birinde veya birkaçında hazırlanacaktır.

MADDE 14

Bilgi alışverişi

1. Her bir Taraf, mümkün olduğunca ve bu Sözleşme'nin amaçlarına uygun olarak aşağıdakileri kolaylaştıracaktır:

- (a) Bu Sözleşme'nin kapsamına giren kimyasallarla ilgili, toksikolojik, ekotoksikolojik ve güvenlik bilgileri de dahil olmak üzere, bilimsel, teknik, ekonomik ve yasal konularda bilgi alışverişi;
- (b) Bu Sözleşme'nin amacı ile ilgili yerel düzenleyici eylemlere ilişkin kamuya açık bilgilerin sağlanması; ve
- (c) Kimyasalın bir veya birden fazla kullanımını oldukça sınırlayan yerel düzenleyici eylemler hakkında bilginin, diğer Taraflara doğrudan veya Sekretarya vasıtası ile mümkün olduğunca sağlanması.

2. Bu Sözleşme'ye uygun olarak bilgi alışverişi yapacak olan Taraflar, karşılıklı olarak mutabık kaldıkları herhangi bir gizli bilgiyi saklayacaklardır.

3. Bu Sözleşme'nin amaçları bakımından, aşağıdaki bilgiler gizli olarak addedilmeyecektir:

- (a) Sırasıyla 5nci ve 6ncı Maddelere uygun olarak sunulmuş olan, Ek I ve IV'te belirtilen bilgiler;
- (b) 13ncü Madde'nin 4ncü paragrafında belirtilen güvenlik bilgi formunda yer alan bilgiler;
- (c) Kimyasalın son kullanma tarihi;
- (d) Tehlike sınıflandırması, riskin niteliği ve ilgili güvenlik tavsiyeleri dahil olmak üzere koruyucu önlemlere ilişkin bilgiler; ve
- (e) Toksikolojik ve ekotoksikolojik testlerin özet sonuçları.

4. Bu Sözleşme'nin amaçları bakımından, kimyasalın üretim tarihi genellikle gizli olarak düşünülmecektir.

5. Ek III'te listelenmiş kimyasalların kendi sınırlarından transit hareketlerine ilişkin bilgi talebinde bulunan herhangi bir Taraf, bu talebini tüm Tarafları gereğince bilgilendirecek olan Sekretarya'ya raporlayabilir.

MADDE 15**Sözleşme'nin uygulanması**

1. Her bir Taraf, bu Sözleşme'nin etkili biçimde uygulanması için, ulusal kurumlar ve altyapılarının kurulması ve güçlendirilmesini teminen gerekli olabilecek tedbirleri alacaktır. Bu tedbirler, ulusal idari veya yasal tedbirlerin gerektiği ölçüde benimsenmesini veya değiştirilmesini ve aşağıdakileri kapsayabilir:

- (a) Kimyasallar için güvenlik bilgilerini de içerecek şekilde, ulusal kayıtlar ve veritabanlarının kurulması;
- (b) Kimyasal güvenliği teşvik etmek için sanayici tarafından yapılan girişimlerin desteklenmesi;
- (c) 16ncı Madde'nin hükümlerini dikkate alarak, gönüllü anlaşmaların teşvik edilmesi.

2. Her bir Taraf, uygulanabilirliğine göre, kimyasalın elleçlenmesi ve kaza yönetimi ile, Ek III'te listelenmiş kimyasalların, insan sağlığı veya çevre için daha güvenli olan ikamelerine ilişkin bilgilere, kamunun uygun şekilde erişimini temin edecektir.

3. Taraflar, bu Sözleşme'nin alt bölge, bölge ve küresel düzeyde uygulanmasında, doğrudan veya uygun olduğu hallerde yetkili uluslararası kuruluşlar aracılığıyla, işbirliği yapmayı kabul ederler.

4. Bu Sözleşme'deki hiç bir hüküm, Tarafların, Sözleşme'de belirtilen hükümlerden daha katı şekilde çevre ve insan sağlığını koruyan, bu Sözleşme hükümleri ile uyumluluğu ve uluslararası hukukla uygunluğu sağlayan önlemleri alma haklarını kısıtlama şeklinde yorumlanmayacaktır.

MADDE 16**Teknik yardım**

Taraflar, özellikle gelişmekte olan ve geçiş ekonomisine sahip ülkelerin ihtiyaçlarını dikkate alarak, bu Sözleşme'nin uygulanabilmesi için kimyasalların yönetimine dair gerekli altyapı ve kapasitenin geliştirilmesini teminen, teknik yardımın teşviki hususunda işbirliği yapacaklardır. Kimyasalların düzenlenmesine ilişkin gelişmiş programları bulunan Taraflar, kimyasalların

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

yaşam döngüleri boyunca yönetimi için diğer Tarafların altyapılarını ve kapasitelerini geliştirmeleri adına eğitimler de dahil olmak üzere teknik yardım sağlamalıdır.

MADDE 17

Riayet etmeme

Taraflar Konferansı, bu Sözleşme'nin hükümlerine riayet edilmediğini belirlemek ve riayet etmeyen Taraplara yapılacak işlemler için, elverdiği ölçüde, usuller ve kurumsal mekanizmaları geliştirecek ve onaylayacaktır.

MADDE 18

Taraflar Konferansı

1. Bu Sözleşme ile bir Taraflar Konferansı kurulmuştur.
2. Taraflar Konferansı'nın ilk toplantısı, bu Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihinden sonra bir yıldan geç olmayacak bir tarihte, UNEP İcra Direktörü ve FAO Genel Müdürü'nün müşterek girişimi ile düzenlenecektir. Bundan sonra, Taraflar Konferansı'nın olağan toplantıları, Konferans tarafından belirlenecek düzenli aralıklarla yapılacaktır.
3. Taraflar Konferansı'nın olağanüstü toplantıları, Konferans tarafından gerekli görülebilecek diğer zamanlarda veya herhangi bir Taraf'ın, Tarafların en azından üçte birinin desteğini almış yazılı talebi olması durumunda yapılacaktır.
4. Taraflar Konferansı, ilk toplantısında, kendisi ve herhangi bir alt organı için usul ve mali kurallar ile Sekretarya'nın işleyişini düzenleyen mali kuralları, oy birliğiyle karara bağlayacak ve benimseyecektir.
5. Taraflar Konferansı bu Sözleşme'nin uygulanması hususunda sürekli gözden geçirme ve değerlendirmede bulunacaktır. Taraflar Konferansı, Sözleşme ile kendisine verilen görevleri yerine getirecek ve bu amaçla:

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

- (a) Bu Madde'nin 6ncı paragrafındaki şartların yerine getirilmesi doğrultusunda, Sözleşme'nin uygulanması için gerekli gördüğü takdirde alt organları oluşturacaktır;
- (b) Uygun olan hallerde, yetkili uluslararası ve hükümetler arası kuruluşlar ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapacaktır; ve
- (c) Sözleşme'nin amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olabilecek herhangi bir ek eylemi dikkate alacak ve üstlenecektir.

6. Taraflar Konferansı, ilk toplantısında, Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi olarak adlandırılan, bu Sözleşme ile komiteye verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla bir alt organ oluşturacaktır. Bu doğrultuda:

- (a) Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi üyeleri Taraflar Konferansı'nca atanacaktır. Komite üyeliği, kimyasallar yönetiminde hükümetlerce belirlenmiş sınırlı sayıda uzmanları kapsayacaktır. Komite'nin üyeleri, gelişmiş ve gelişmekte olan Taraflar arasında dengeyi sağlayacak şekilde adil coğrafi dağılım esası ile atanacaktır;
- (b) Taraflar Konferansı, Komite'nin görev tanımını, organizasyon ve işleyişini kararlaştıracaktır; ve
- (c) Komite tavsiyelerini oy birliği ile almak için her türlü çabayı gösterecektir. Oy birliği sağlanması için her türlü çaba harcanmış, yine de oybirliğine ulaşılamamışsa, bu tür tavsiyeler, son çare olarak mevcut ve oy kullanan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla benimsenecektir.

7. Birleşmiş Milletler, onun uzmanlaşmış ajansları ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ile bu Sözleşme'ye Taraf olmayan herhangi bir Devlet, Taraflar Konferansı'nın toplantılarında gözlemci sıfatıyla temsil edilebilir. Bu Sözleşme kapsamındaki konularda yeterliliği olan, herhangi bir kurum veya kuruluş, ister ulusal veya uluslararası, isterse resmi veya sivil toplum kuruluşu olsun, Sekreteryaya'ya Taraflar Konferansı'nın bir toplantısında gözlemci sıfatıyla temsil edilmek istediğini iletmış ise, mevcut Tarafların en az üçte biri itiraz etmedikçe, kuruluşun talebi kabul edilebilir. Gözlemcilerin kabulü ve katılımı, Taraflar Konferansı'nca benimsenen usul kurallarına tabi olacaktır.

MADDE 19

Sekretarya

1. Bu Sözleşme ile bir Sekretarya kurulmuştur.

2. Sekretarya'nın görevleri şunlar olacaktır:

- (a) Taraflar Konferansı ve alt organlarının toplantıları için düzenlemeler yapmak ve onlara talep edildiği şekilde hizmet sağlamak;
- (b) Taraflara, özellikle gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş halindeki Taraflara, talepleri halinde, bu Sözleşme'nin uygulanmasında yardım sağlamak;
- (c) Diğer ilgili uluslararası organların sekretaryaları ile gerekli koordinasyonu sağlamak;
- (d) Taraflar Konferansı'nın genel rehberliğinde, kendi görevlerini etkin biçimde yerine getirebilmek için gerekli olabilecek idari ve akdi düzenlemeleri imzalamak; ve
- (e) Bu Sözleşme'de belirlenen diğer sekretarya görevlerini ve Taraflar Konferansı'nca belirlenebilecek bu tür diğer görevleri yerine getirmektir.

3. Sözleşme için sekretarya görevleri, UNEP İcra Direktörü ve FAO Genel Müdürü'nün aralarında kabul edeceği ve Taraflar Konferansı tarafından onaylanacak olan böyle düzenlemelere tabi olarak, UNEP'in İcra Direktörü ve FAO'nun Genel Müdürü'nün müşterek girişimi ile yürütülecektir.

4. Taraflar Konferansı, Sekretarya'nın görevlerini istenilen şekilde yerine getirmediğini tespit ederse, Konferans'ta mevcut ve oy kullanan Tarafların dörtte üçlük çoğunluğu ile Sekretarya görevlerinin başka bir veya birden fazla yetkili uluslararası kuruluşa tevdi edilmesine karar verebilir.

MADDE 20

Anlaşmazlıkların halli

1. Taraflar, aralarında bu Sözleşme'nin yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olarak aralarındaki herhangi bir anlaşmazlığı, müzakere yoluyla veya kendi seçecekleri diğer barışçıl yollarla çözeceklerdir.

2. Sözleşme'nin onaylanması, kabulü, tasdiki veya Sözleşme'ye katılım sırasında veya bundan sonraki herhangi bir zamanda, bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşları dışındaki bir Taraf, Sözleşme'nin yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkacak herhangi bir anlaşmazlık halinde, aynı yükümlülüğü kabul eden herhangi bir Taraf ile ilgili aşağıdaki anlaşmazlıkların halli yollarından birisini veya her ikisini zorunlu olarak tanıdığını Saklayıcı'ya sunacağı yazılı bir belge ile bildirebilir:

(a) Elverdiği ölçüde, Taraflar Konferansı'nca bir ek içerisinde benimsenecek usullere uygun biçimde tahkime götürülmesi; ve

(b) Anlaşmazlığın Uluslararası Adalet Divanı'na sunulması.

3. Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu konumundaki bir Taraf, 2 (a) paragrafında belirtilen yönteme uygun olarak tahkim için benzer şekilde bir bildirimde bulunabilir.

4. 2nci paragrafa uygun olarak yapılan bir bildirim, kendi şartlarına göre süresi sona erinceye kadar veya feshi için yazılı bir bildirim Saklayıcı'ya tevdi edilmesinden itibaren üç ay sonrasına kadar yürürlükte kalacaktır.

5. Anlaşmazlık içindeki Taraflar aksine anlaşmadıkça, bir bildirim sona ermesi, bir fesih ihbarı veya yeni bir bildirim, tahkim mahkemesine veya Uluslararası Adalet Divanı'na önceden intikal etmiş bir davayı herhangi bir şekilde etkilemeyecektir.

6. Anlaşmazlık içindeki Taraflar, aynı usulü veya 2nci paragrafa uygun bir usulü kabul etmemişlerse ve bir Taraf'ın diğerine aralarında anlaşmazlık bulunduğunu bildirmesini takip eden on iki ay içinde çözememişlerse, bu anlaşmazlık, anlaşmazlık içindeki herhangi bir Tarafın talebi üzerine bir uzlaştırma komisyonuna götürülebilir. Uzlaştırma komisyonu tavsiyeler içeren bir rapor verecektir. Uzlaştırma komisyonuna ilişkin ek usuller, Taraflar Konferansı'nın ikinci

toplantısından daha geç olmamak üzere, Taraflar Konferansı'nca benimsenecek bir Ek'e dahil edilecektir.

MADDE 21

Sözleşme Değişiklikleri

1. Herhangi bir Taraf bu Sözleşme'de değişiklik yapılmasını teklif edebilir.
2. Bu Sözleşme'de yapılacak değişiklikler Taraflar Konferansı toplantılarında kabul edilecektir. Sekretarya tarafından herhangi bir değişiklik teklifinin metni, benimsenmesi için teklif edilen toplantıdan en az altı ay önce Taraflara iletilecektir. Sekretarya, değişiklik tekliflerini, ayrıca bu Sözleşme'nin imza sahiplerine ve bilgi için Saklayıcı'ya iletilecektir.
3. Taraflar bu Sözleşme'de yapılacak herhangi bir değişiklik teklifi üzerinde oy birliğiyle bir anlaşmaya varmak için her türlü çabayı göstereceklerdir. Oy birliğine ulaşmak için her türlü çaba harcanmış ve anlaşma sağlanamamışsa, bu değişiklik son çare olarak toplantıda mevcut olan ve oy kullanan üyelerin dörtte üç çoğunluğuyla kabul edilecektir.
4. Söz konusu değişiklik, onaylanması, kabul veya tasdik edilmesi için Saklayıcı tarafından tüm Taraflara iletilecektir.
5. Söz konusu değişikliğin onayı, kabulü veya tasdiki Saklayıcı'ya yazılı olarak bildirilecektir. 3ncü paragrafta uygun olarak benimsenen bir değişiklik, bu değişikliği kabul eden Taraflar için, Tarafların en az dörtte üçü tarafından onay, kabul veya tasdik belgelerinin Saklayıcı'ya teslim tarihini takip eden doksanıncı günde yürürlüğe girecektir. Bundan sonra, bu değişiklik diğer Taraflar için, söz konusu Taraf'ın onay, kabul veya tasdik belgesini teslim tarihini takip eden doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

MADDE 22

Eklerin benimsenmesi ve değiştirilmesi

1. Bu Sözleşme'nin ekleri Sözleşme'nin ayrılmaz bir parçası olup, aksi açıkça belirtilmedikçe, bu Sözleşme'ye yapılan atıflar aynı zamanda bu Sözleşme'nin tüm eklerine atfedilmiş olarak kabul edilecektir.

2. Ek'ler, usule ilişkin, bilimsel, teknik veya idari konularla sınırlandırılacaktır.

3. Bu Sözleşme'ye yapılacak ilave eklerin teklifi, benimsenmesi ve yürürlüğe girmesinde aşağıda yer alan usul uygulanacaktır:

(a) İlave Ek'ler, 21nci Madde'nin 1, 2 ve 3ncü paragraflarında belirlenen usule göre teklif edilecek ve benimsenecektir;

(b) İlave bir Ek'i kabul etmeyen herhangi bir Taraf, ilave Ek'in benimsenmesinin Saklayıcı tarafından bildirilmesi tarihinden itibaren bir yıl içinde, Saklayıcı'ya bu durumu yazılı olarak bildirecektir. Saklayıcı aldığı bu tür bildirim gecikmeksizin tüm Taraflara bildirecektir. Bir Taraf, herhangi bir zamanda, ilave bir Ek'i kabul etmediğine ilişkin daha önce yaptığı bir bildirim geri çekebilir ve bunun üzerine, söz konusu Ek, bu Taraf için aşağıdaki (c) alt paragrafına uygun olarak yürürlüğe girecektir; ve

(c) Saklayıcı'nın ilave bir Ek'in benimsendiğini Taraflara iletmediği tarihten itibaren bir yıllık sürenin sona ermesi ile, yukarıdaki (b) alt paragrafı hükümlerine uygun olarak bir bildirimde bulunmamış olan tüm Taraflar için, bu Ek yürürlüğe girecektir.

4. Ek III'teki durum haricinde, bu Sözleşme'nin eklerinin değişikliğinin teklifi, benimsenmesi ve yürürlüğe girmesi, Sözleşme'ye ilave edilecek eklerin teklifi, benimsenmesi ve yürürlüğe girmesi ile aynı usullere tabi olacaktır.

5. Ek III'teki değişikliklerin teklifi, benimsenmesi ve yürürlüğe girmesi için aşağıdaki usul uygulanacaktır:

(a) Ek III'te yapılacak değişiklikler 5nci Madde'den 9ncü Madde'ye kadar ve 21nci Madde'nin 2nci paragrafında belirtilen usule göre teklif ve kabul edilecektir;

(b) Taraflar Konferansı benimseme kararını oybirliğiyle alacaktır;

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

(c) Ek III'ü değiştiren bir karar, Saklayıcı tarafından derhal tüm Taraflara iletilecektir. Bu değişiklik, kararda belirtilen tarihte tüm Taraflar için yürürlüğe girecektir.

6. İlave bir ek veya bir ekteki değişiklik, bu Sözleşme'deki bir değişiklikle bağlantılı ise, bu Sözleşme'de yapılan değişiklik yürürlüğe girinceye kadar, bu ilave ek veya ekteki değişiklik yürürlüğe girmeyecektir.

MADDE 23

Oylama

1. Bu Sözleşme'nin Taraflarından her biri, bir oy hakkına sahip olup, bunun istisnası aşağıdaki 2. paragrafta belirtilmiştir.
2. Bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, kendi yetkisi dahilindeki konularda, oy verme hakkını, bu Sözleşme'ye Taraf olan kendi üye Devletleri'nin sayısına eşit sayıda oyla kullanacaktır. Böyle bir kuruluş oy verme hakkını, kendi üye Devletler'inden herhangi birisinin oy kullanması durumunda kullanmayacaktır veya tersi de geçerli olacaktır.
3. Bu Sözleşme'nin amaçları bakımından, mevcut olan ve olumlu veya olumsuz oy atan Taraflara, "mevcut ve oy kullanan Taraflar" denir.

MADDE 24

İmza

Bu Sözleşme, bütün Devletlerin ve bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarının imzasına, 11 Eylül 1998 tarihinde Rotterdam'da ve 12 Eylül 1998 tarihinden 10 Eylül 1999 tarihine kadar New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde açık olacaktır.

MADDE 25**Onaylama, kabul, tasdik veya katılım**

1. Bu Sözleşme, Devletlerin ve bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarının onay, kabul veya tasdikine tabi olacaktır. Sözleşme, Sözleşme'nin imzaya kapatıldığı tarihten sonraki günden itibaren, Devletlerin ve bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarının katılımına açık olacaktır. Onaylama, kabul, tasdik veya katılım belgeleri Saklayıcı'ya tevdi edilecektir.

2. Bu Sözleşme'ye Taraf olan herhangi bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, hiçbir üyesi Taraf olmasa dahi, Sözleşmeden kaynaklanan tüm yükümlülüklerle bağıtlı olacaktır. Bir ya da daha fazla üye Devleti bu Sözleşme'ye Taraf olan bu tür kuruluşların olması durumunda, kuruluş ve onun üye Devletleri Sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerinin performansı için sorumluluk paylaşımlarına karar vereceklerdir. Bu gibi durumlarda, kuruluş ve üye Devletleri Sözleşme'ye dayalı haklarını eşzamanlı kullanma yetkisine sahip olmayacaklardır.

3. Bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinde bu Sözleşme kapsamındaki konulara ilişkin olarak kendi yetkisinin kapsamını bildirecektir. Bu gibi kuruluşlar, ayrıca yetkileri kapsamındaki ilgili herhangi bir değişiklik konusunda, Tarafları bu hususta bilgilendirecek olan, Saklayıcı'ya bilgi verecektir.

MADDE 26**Yürürlüğe giriş**

1. Bu Sözleşme, ellinci onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi tarihini takip eden doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

2. Ellinci onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi tarihinden sonra bu Sözleşme'yi onaylayan, kabul eden veya tasdik eden veya bu Sözleşme'ye katılan her bir Devlet veya bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu için bu Sözleşme, bu Devlet veya bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşun onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi tarihini takip eden doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

3. 1 ve 2nci paragrafların amaçları bakımından, bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşunca tevdi edilen herhangi bir belge, o kuruluşun üye Devletleri tarafından verilmiş olan belgelere ilave bir belge olarak sayılmayacaktır.

MADDE 27

Çekinceler

Bu Sözleşme'ye herhangi bir çekince konulamaz.

MADDE 28

Çekilme

1. Taraflardan biri için bu Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren üç yıl sonraki herhangi bir tarihte, söz konusu Taraf Saklayıcı'ya yazılı bir bildirimde bulunmak suretiyle Sözleşme'den çekilebilir.

2. Böyle bir çekilme, Saklayıcı'nın çekilme bildirimini aldığı tarihinden itibaren bir yıllık sürenin sona ermesi ile veya söz konusu bildiriminde daha geç bir tarih belirlenmiş ise o tarihten itibaren geçerli olacaktır.

MADDE 29

Saklayıcı

Bu Sözleşme'nin Saklayıcı'sı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri olacaktır.

MADDE 30

Sahih Metinler

Bu Sözleşme'nin Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca olan asıl metinleri eşit derecede sahih olup, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

Aşağıda imzası bulunan usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş TANIKLAR, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Rotterdam'da on Eylül bindokuzyüzdoksansekiz tarihinde düzenlenmiştir.

Ek I

**5NCİ MADDEYE UYGUN OLARAK YAPILAN BİLDİRİMLER İÇİN
GEREKLİ OLAN BİLGİLER**

Bildirimler aşağıdakileri içerecektir:

1. Özellikler, tanım ve kullanımları

- (a) Ortak ismi;
- (b) Uluslararası kabul edilen isimlendirmeye göre kimyasal ismi (örneğin, Uluslararası Temel ve Uygulamalı Kimya Birliği (IUPAC)), böyle bir isimlendirme mevcut ise;
- (c) Ticari isimleri ve müstahzar isimleri;
- (d) Kod numaraları: Kimyasal Kayıt Servis (CAS) numarası ve Uyum Sağlanmış (Armonize) Gümrük Sistemi kodu ve diğer numaralar;
- (e) Kimyasal sınıflandırma gerekliliklerine konu ise tehlike sınıflandırması bilgileri;
- (f) Kimyasalın kullanım veya kullanımları;
- (g) Fiziko-kimyasal, toksikolojik ve ekotoksikolojik özellikleri.

2. Nihai düzenleyici eylem

- (a) Nihai düzenleyici eyleme dair özel bilgiler:
 - (i) Nihai düzenleyici eylemin özeti;
 - (ii) Düzenleyici dokümana atıf;
 - (iii) Nihai düzenleyici eylemin yürürlüğe giriş tarihi;
 - (iv) Nihai düzenleyici eylem bir risk veya tehlike değerlendirmesi bazında düzenlenmişse, atıf yapılan ilgili dokümanı da kapsayan bu tür değerlendirme bilgilerinin kanıtı;
 - (v) Tüketicilerin ve işçilerin sağlığını da kapsayan insan sağlığı veya çevre ile ilgili nihai düzenleyici eylem için sebepler;
 - (vi) Kimyasalın, tüketicilerin ve işçilerin sağlığını da kapsayan insan sağlığı veya çevre üzerine olan tehlikelerinin ve risklerinin özeti ve nihai düzenleyici eylemin beklenen etkisi;
- (b) Nihai düzenleyici eylemin düzenlendiği kategori veya kategoriler ve her bir kategori için:
 - (i) Nihai düzenleyici eylem tarafından yasaklanan kullanımı veya kullanımları;

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

- (ii) Müsaade edilen kullanım veya kullanımları;
- (iii) Mümkün ise, üretilen, ithal edilen, ihraç edilen ve kullanılan kimyasalın miktarı hakkında tahmin;
- (c) İhtimal dahilinde, diğer Devletler ve bölgelerdeki nihai düzenleyici eylemle muhtemel bir uygunluğu bulunduğuna ilişkin gösterge;
- (d) Aşağıdakileri kapsayabilecek ilgili diğer bilgiler:
 - (i) Nihai düzenleyici eylemin sosyo-ekonomik etkilerinin değerlendirmesi;
 - (ii) Mevcut ise, alternatifleri ve onların göreceli risklerine ilişkin bilgiler:
 - Entegre pestisit yönetim stratejileri;
 - Temiz teknoloji de dahil olmak üzere, endüstriyel uygulama ve işlemler.

Ek II

**YASAKLANMIŞ VEYA BÜYÜK ÖLÇÜDE KISITLANMIŞ KİMYASALLARIN
EK III'TE LİSTELENMESİ İÇİN KRİTERLER**

5nci Madde'nin 5nci paragrafına uygun olarak Sekretarya'dan gönderilen bildirimleri incelerken, Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi:

(a) Nihai düzenleyici eylemin insan sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla alındığını teyit edecek;

(b) Nihai düzenleyici eylemin bir risk değerlendirmesinin sonucunda alındığını onaylayacaktır. Bu değerlendirme, söz konusu Taraf'ta etkili olan şartların bilimsel verilerinin bir incelemesine dayanacaktır. Bu amaç için sunulan dokümanlar:

(i) Verilerin bilimsel olarak kabul edilmiş yöntemlere göre üretildiğini;

(ii) Verilerin gözden geçirilmesini, genel olarak kabul edilmiş bilimsel ilkeler ve usullere göre gerçekleştirildiği ve belgelendirildiğini;

(iii) Nihai düzenleyici eylemin, eylemi gerçekleştiren ilgili Taraf'ta etkili olan şartları içeren bir risk değerlendirmesine dayandığını;

gösterecektir.

(c) Nihai düzenleyici eylemin, kimyasalın Ek III'te listelenmesine degecek yeterli bir temeli sağlayıp sağlamadığını, aşağıdakileri de hesaba katarak değerlendirecektir:

(i) Nihai düzenleyici eylemin, kullanılan kimyasal miktarında veya kimyasalın kullanım sayısında belirgin bir düşüşe neden olup olmayacağı veya belirgin bir düşüşün beklenip beklenmeyeceği;

(ii) Nihai düzenleyici eylemin, gerçek bir risk azalmasına neden olup olmayacağı veya bildirim yapan Taraf'ta insan sağlığı veya çevre için riskin belirgin bir düşüşü ile sonuçlanacağını beklenip beklenmeyeceği;

(iii) Nihai düzenleyici eylemin alınmasına neden olan hususların sadece sınırlı bir coğrafik alan veya diğer sınırlı koşullarda uygulanabilir olup olmadığı;

(iv) Kimyasalın uluslararası ticaretinin devam ettiğine ilişkin kanıtının olup olmadığı.

(d) Kasten yanlış kullanımın, bir kimyasalın Ek III'te listelenmesi için kendi başına yeterli bir neden olmadığını dikkate alacaktır.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

Ek III¹

ÖN BİLDİRİMLİ KABUL USULÜNE TABİ KİMYASALLAR

KİMYASAL	İLGİLİ CAS NUMARA(LARI)	KATEGORİ
2,4,5-T ve onun tuzları ve esterleri	93-76-5*	Pestisit
Aldrin	309-00-2	Pestisit
Binapakril	485-31-4	Pestisit
Kaptafol	2425-06-1	Pestisit
Klordan	57-74-9	Pestisit
Klordimeform	6164-98-3	Pestisit
Klorobenzilat	510-15-6	Pestisit
DDT	50-29-3	Pestisit
Dioldrin	60-57-1	Pestisit
Dinitro-orto-kresol (DNOC) ve onun tuzları (amonyum tuzu, potasyum tuzu ve sodyum tuzu gibi)	534-52-1 2980-64-5 5787-96-2 2312-76-7	Pestisit
Dinoseb ve onun tuzları ve esterleri	88-85-7*	Pestisit
1,2-dibromoetan (EDB)	106-93-4	Pestisit
Etilen diklorür	107-06-2	Pestisit
Etilenoksit	75-21-8	Pestisit
Florasetamid	640-19-7	Pestisit
HCH (karışık izomerleri)	608-73-1	Pestisit
Heptaklor	76-44-8	Pestisit
Hekzaklorobenzen	118-74-1	Pestisit
Lindan	58-89-9	Pestisit
İnorganik civa bileşikleri, alkil civa bileşikleri ve alkiloksialkil ve aril civa bileşikleri dahil olmak üzere civa bileşikleri,		Pestisit

¹ 24 Eylül 2004 tarihli Taraflar Konferansı'nın İlk Toplantısı'nda alınan RC 1/3 sayılı karar ve 31 Ekim 2008 tarihli Taraflar Konferansı'nın 4ncü Toplantısı'nda alınan RC 4/5 sayılı karar ile değiştirilmiştir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

KİMYASAL	İLGİLİ CAS NUMARA/NUMARALARI	KATEGORİ
Monokrotofos	6923-22-4	Pestisit
Paratiyon	56-38-2	Pestisit
Pentaklorofenol ve onun tuzları ve esterleri	87-86-5*	Pestisit
Toksafen	8001-35-2	Pestisit
Aşağıdakileri içeren tüm Tribütilkalay bileşikleri. - Tribütilkalay oksit - Tribütilkalay florür - Tribütilkalay metakrilat - Tribütilkalay benzoat - Tribütilkalay klorür - Tribütilkalay linolelat - Tribütilkalay naflenat	56-35-9 1983-10-4 2155-70-6 4342-36-3 1461-22-9 24124-25-2 85409-17-2	Pestisit
- Benomil %7 veya üzeri - Karbofuran %10 veya üzeri - Tiram %15 veya üzeri Bir kombinasyonunu içeren toz formülasyonlar	17804-35-2 1563-66-2 137-26-8	Büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonu
Metamidofos (600 g aktif madde/l'yi aşan maddenin çözünebilir sıvı formülasyonları)	10265-92-6	Büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonu
Fosfamidon (1000 g aktif madde/l'yi aşan maddenin çözünebilir sıvı formülasyonları)	13171-21-6(karışım, (E)&(Z) izomerleri) 23783-98-4((Z)-izomer) 297-99-4((E)-izomer)	Büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonu
Metil-paratiyon (emülsiyon edilebilir konsantrasyonu %19,5 aktif madde veya üzeri ve tozları %1,5 aktif madde veya üzeri)	298-00-0	Büyük ölçüde tehlikeli pestisit formülasyonu
Asbest: - Aktinolit - Antofillit - Amozit - Krosidolit - Tremolit	77536-66-4 77536-67-5 12172-73-5 12001-28-4 77536-68-6	Sanayi Sanayi Sanayi Sanayi Sanayi

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

KİMYASAL

İLGİLİ CAS NUMARA/NUMARALARI

KATEGORİ

KİMYASAL	İLGİLİ CAS NUMARA/NUMARALARI	KATEGORİ
Polibromlu bifeniller (PBB)	36355-01-8 (hekza-) 27858-07-7 (okta-) 13654-09-6 (deka-)	Sanayi
Poliklorlu bifeniller (PCB)	1336-36-3	Sanayi
Poliklorlu terfeniller (PCT)	61788-33-8	Sanayi
Tetraetil kurşun	78-00-2	Sanayi
Tetrametil kurşun	75-74-1	Sanayi
Tris (2,3-dibromopropil) fosfat	126-72-7	Sanayi

* Yalnızca temel bileşiklerin CAS numaraları listelenmiştir. Diğer ilgili CAS numaralarının listeleri için, ilgili karar rehber dokümanına referans yapılabilir.

Ek IV

**BÜYÜK ÖLÇÜDE TEHLİKELİ PESTİSİT FORMÜLASYONLARININ
EK III'TE LİSTELENMESİ İÇİN BİLGİ VE KRİTERLER**

Bölüm 1. Teklif yapan Taraf'tan istenen belgeler

6ncı Madde'nin 1nci paragrafına uygun olarak sunulan teklifler aşağıdaki bilgileri içeren yeterli belgeleri kapsayacaktır:

- (a) Tehlikeli pestisit formülasyonunun adı;
- (b) Formülasyondaki aktif bileşen veya bileşenlerin adı;
- (c) Formülasyondaki her bir aktif bileşenin nispi (bağıl) miktarı;
- (d) Formülasyonun türü;
- (e) Mevcut ise, ticari adları ve üreticilerin adları;
- (f) Teklifi yapan Taraf'ta formülasyonun genel ve kabul görmüş kullanım şekilleri;
- (g) Olumsuz etkileri ve formülasyonun kullanıldığı yöntem de dahil olmak üzere, problemle ilgili olayların açık bir tanımı;
- (h) Bu tür olaylara karşı teklif yapan Taraf'ça alınan veya alınması istenilen herhangi bir düzenleyici, idari veya diğer önlem.

Bölüm 2. Sekretarya tarafından toplanan bilgiler

6ncı Madde'nin 3ncü paragrafına uygun olarak, Sekretarya aşağıdakileri de içeren formülasyona dair ilgili bilgileri toplayacaktır:

- (a) Formülasyonun, fiziko-kimyasal, toksikolojik ve ekotoksikolojik özellikleri;
- (b) Diğer Devletlerdeki elleçleme veya uygulama araçlarına ilişkin kısıtlamaların varlığı;
- (c) Diğer Devletlerdeki formülasyon ile ilgili olaylara dair bilgiler;
- (d) Diğer Taraflar, uluslararası örgütler, sivil toplum örgütleri, ulusal veya uluslararası olsun olmasın diğer ilgili kaynaklar tarafından sunulan bilgiler;
- (e) Mevcut ise, risk ve/veya tehlike değerlendirmeleri;
- (f) Mevcut olması halinde, formülasyonun kayıtlarının sayısı veya üretim veya satış miktarları gibi kullanım alanına ilişkin göstergeler;

- (g) Mevcut ise, söz konusu diğer pestisit formülasyonları ve bu formülasyonlarla ilgili olaylar;
- (h) Alternatif pestisit kontrol uygulamaları;
- (i) Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi'nin ilgili olduğunu tespit ettiği diğer bilgiler.

Bölüm 3. Büyük ölçüde zararlı pestisit formülasyonlarının Ek III'te listelenmesi için kriterler

6ncı Madde'nin 5nci paragrafına uygun olarak Sekretarya tarafından gönderilen tekliflerin incelenmesi sırasında, Kimyasal Gözden Geçirme Komitesi aşağıdakileri dikkate alacaktır:

- (a) Teklif yapan Taraftaki genel veya kabul edilmiş uygulamalara göre, formülasyonun kullanımını gösteren, olayların raporlanması ile sonuçlanmış olan kanıtların güvenilirliği;
- (b) Benzer iklime, şartlara ve formülasyonun kullanım şekline sahip olan diğer Devletlerdeki bu tür olaylarla uygunluğu;
- (c) Gerekli altyapı eksikliği olan Devletlerdeki kabul edilebilir olmayan veya yaygın olarak uygulanmayan teknoloji veya tekniğin dahil olduğu elleçleme veya kısıtlama için kullanılan araçların varlığı;
- (d) Kullanılan formülasyonun miktarı ile ilgili raporlanmış etkilerin önemi;
- (e) Kasten yanlış kullanımın, bir kimyasalın Ek III'te listelenmesi için kendi başına yeterli bir neden olmadığı.

Ek V

İHRACAT BİLDİRİMİ İÇİN GEREKLİ OLAN BİLGİLER

1. İhracat bildirimleri aşağıdaki bilgileri içerecektir:

- (a) İhracat ve ithalat yapan Tarafların ilgili belirlenmiş ulusal mercilerinin adları ve adresleri;
- (b) İthalat yapan Tarafa yapılacak ihracatın tahmini tarihi;
- (c) 5nci Madde'ye uygun olarak Sekretarya'ya temin edilen Ek I'de belirlenmiş bilgilerin özeti ve yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış kimyasalın adı. Birden fazla bu tür kimyasalın bir karışım veya müstahzar içerisinde yer alması halinde, bu tür bilgiler her bir kimyasal için temin edilecektir;
- (d) Biliniyorsa, İthalat yapan Taraf'taki kimyasalın öngörölmüş kategorisi ve bu kategori içinde öngörölmüş kullanımını gösteren bir açıklama;
- (e) Kimyasalın emisyonunu ve kimyasala maruz kalmayı azaltmak için kullanılan ihtiyati tedbirlere ilişkin bilgiler;
- (f) Bir karışım veya müstahzarın bildirim durumunda, söz konusu yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış kimyasal veya kimyasalların konsantrasyonları;
- (g) İthalatçının adı ve adresi;
- (h) İthalat yapan Tarafın belirlenmiş ulusal merciine yardımcı olabilecek, ihracat yapan Tarafın belirlenmiş ulusal merciinde mevcut olan herhangi bir ilave bilgi.

2. 1nci paragrafta bahsedilen bilgilere ilave olarak, ihracat yapan Taraf, ithalat yapan Taraf'ca talep edilebilecek Ek I'de belirlenmiş ilave bilgileri de sağlayacaktır.

Ek VI²

ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

A. Tahkim kuralları

Bazı Tehlikeli Kimyasallar ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne dair Rotterdam Sözleşmesi'nin 20nci Maddesi'nin 2(a) paragrafında yer alan amaçlar bakımından tahkim usulü aşağıdaki gibi olacaktır:

MADDE 1

1. Bir Taraf, Sözleşme'nin 20nci Maddesi'ne göre, anlaşmazlığın tahkim yoluyla çözülmesi için diğer bir Tarafa göndereceği yazılı bildirimle başvuruyu başlatabilir. Bildirim, destekleyici dokümanlar ile birlikte dava dilekçesini içerecek ve özellikle dava konusu ile ilgili olan Sözleşme Maddeleri'nin yorumu veya uygulaması da dahil olmak üzere anlaşmazlığın tahkim yoluyla çözümüne ilişkin hususu ifade edecektir.

2. Davacı Taraf, Tarafların 20nci Madde gereğince anlaşmazlığın tahkim yoluyla çözümü için başvurduklarına ilişkin olarak Sekretarya'ya bildirimde bulunacaktır. Davacı Tarafın yazılı bildirimi, yukarıdaki 1nci paragrafta belirtilen dava dilekçesi ve destekleyici dokümanları içerecektir. Sekretarya bu konuda aldığı bilgileri tüm Taraflara iletacaktır.

MADDE 2

1. İki Taraf arasındaki anlaşmazlıklarda, bir Tahkim Mahkemesi kurulacaktır. Mahkeme üç üyeden meydana gelecektir.

(2) Taraflar Konferansının İlk Toplantısındaki Taraflarca RC 1/11 sayılı kararla 24 Eylül 2004 tarihinde kabul edilmiştir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

2. Anlaşmazlık halinde bulunan Taraflardan her biri bir hakem atayacak ve bu iki hakem ortak bir kararla Mahkemenin Başkanlığını yapacak olan üçüncü hakemi belirleyeceklerdir. Mahkeme Başkanı anlaşmazlık halinde bulunan Taraflardan birinin ne vatandaşı olacak, ne bu Tarafların sınırları içinde ikamet ediyor olacak, ne bunların herhangi biri tarafından çalıştırılıyor olacak, ne de bu dava ile ilişkili herhangi bir başka yetkiye sahip olacaktır.

3. İki'den fazla Taraf'ın anlaşmazlıklarında, menfaati aynı yönde olan Taraflar ortak kararlar bir hakem belirleyecektir.

4. Herhangi bir mevki, ilk atama için belirlenmiş usulde doldurulacaktır.

5. Tarafların, Tahkim Mahkemesi Başkanı belirlenmeden önce, anlaşmazlık konusu hakkında hem fikir olmamaları halinde, Tahkim Mahkemesi anlaşmazlık konusunu kararlaştıracaktır.

MADDE 3

1. Anlaşmazlık halinde olan Taraflardan biri, Davalı Tarafın anlaşmazlığa ilişkin bildirimini almasından sonraki iki ay içinde hakem atamamışsa, diğer Taraf bu atamayı ileriki iki ay içinde yapacak olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreterini bilgilendirebilir.

2. Tahkim Mahkemesi Başkanı, ikinci Hakemin atanma tarihinden sonraki iki ay içinde belirlenmemişse, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, bir Taraf'ın isteği üzerine, ileriki iki aylık süre içinde Başkanı belirleyecektir.

MADDE 4

Tahkim Mahkemesi, Sözleşme hükümlerine ve uluslararası hukuka uygun olarak kararını verecektir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

MADDE 5

Tahkim Mahkemesinin usul kuralları konusunda anlaşmazlık içindeki Taraflar aksine bir anlaşmaya varmamışlarsa, Mahkeme kendi çalışma kurallarını belirleyecektir.

MADDE 6

Tahkim Mahkemesi, Taraflardan birinin talebi üzerine, gerekli geçici koruma tedbirleri önerebilir.

MADDE 7

Anlaşmazlık içindeki Taraflar, Tahkim Mahkemesi'nin çalışmasını kolaylaştıracak ve özellikle ellerindeki tüm araçları kullanarak:

- (a) İlgili tüm dokümanları, bilgileri ve olanakları sağlayacak ve
- (b) Gerektiğinde, tanıkların veya uzmanların Mahkeme'ye çağırılmasını ve onların şahitlik yapmasını sağlayacaktır.

MADDE 8

Taraflar ve hakemler, Tahkim Mahkemesi'nin dava sürecinde, aldıkları gizli bilgilerin gizliliğini muhafaza etmekle yükümlüdürler.

MADDE 9

Mahkeme masrafları, Tahkim Mahkemesince davanın özel şartları nedeniyle başka şekilde belirlenmemişse, anlaşmazlık içindeki Taraflarca eşit olarak karşılanacaktır. Mahkeme tüm masraflarının kaydını tutacak ve Taraflara bu konuda nihai bir rapor verecektir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

MADDE 10

Anlaşmazlık ile ilgili konu hakkında hukukun doğası gereği dava sonucundaki karardan etkilenebilecek başka bir Taraf, Tahkim Mahkemesi'nin izni ile dava sürecine müdahil olabilir.

MADDE 11

Tahkim Mahkemesi, anlaşmazlık konusunda doğrudan gündeme getirilen karşı talepleri dinleyebilir ve karara bağlayabilir.

MADDE 12

Tahkim Mahkemesi'nin usul ve esasla ilgili kararları üyelerinin oy çokluğuyla alınacaktır.

MADDE 13

1. Anlaşmazlık içindeki Taraflardan biri Tahkim Mahkemesine gelmez veya davada kendini savunamazsa, diğer Taraf dava sürecine devam edilmesi ve kararın verilmesi hususunda Mahkemeye talepte bulunabilir. Bir Taraf'ın mahkemede bulunmaması veya davada kendini savunamaması, dava süreci için bir engel oluşturmayacaktır.

2. Nihai kararın verilmesinden önce, Tahkim Mahkemesi iddianın maddi delil ve hukuk temeline dayandığına kanaat getirmelidir

MADDE 14

Tahkim Mahkemesi, mahkemenin tam olarak oluşturulduğu tarihten itibaren beş ay içerisinde nihai kararını verecektir. Mahkeme gerekli gördüğü takdirde beş ayı geçmeyecek şekilde bu süreyi uzatabilir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

MADDE 15

Tahkim Mahkemesi'nin nihai kararı anlaşmazlık konusuyla sınırlandırılacak ve kararın dayandırıldığı gerekçeler belirtilecektir. Nihai karar, Mahkemeye katılan üyelerin adlarını ve kararın tarihini içerecektir. Mahkemenin herhangi bir üyesi, farklı veya muhalif fikrini nihai karara ekleyebilir.

MADDE 16

Hüküm, anlaşmazlık içindeki Taraflar için bağlayıcıdır. Sözleşme'nin hüküm ile verilmiş yorumu, 10ncu Madde kapsamında müdahalede bulunan Taraf için, müdahalede bulunduğu husus nispetinde bağlayıcıdır. Hüküm, anlaşmazlık içindeki Tarafların temyiz usulünde önceden mutabık kalmamaları durumunda, temyiz edilmeyecektir.

MADDE 17

Yukarıdaki 16ncı Madde'ye uygun olarak nihai kararın bağladığı Taraflar arasında kararın yorumu veya uygulanış şekli ile ilgili olarak doğabilecek herhangi bir ihtilaf, Taraflardan herhangi birince kararı veren Tahkim Mahkemesine, karara bağlamak üzere götürülebilir.

B. Uzlaştırma Kuralları

Sözleşme'nin 20nci Maddesi'nin 6ncı paragrafının amaçları bakımından uzlaştırma usulü aşağıdaki gibi olacaktır.

MADDE 1

1. Anlaşmazlık içindeki bir Taraf'ın 20nci Madde'nin 6ncı paragrafının neticesinde bir uzlaştırma komisyon kurma teklifi Sekreterliğe yazılı bir talep olarak gönderilecektir. Buna göre, Sekreterlik tüm Tarafları gecikmeksizin bilgilendirecektir.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

2. Taraflar aksine bir anlaşmaya varmamışlarsa, uzlaştırma komisyonu her bir Taraf'ca atanmış ikişer üye ve o üyeler tarafından seçilmiş bir Başkan olmak üzere toplam beş üyeden meydana gelecektir.

MADDE 2

İkiden fazla Taraf arasındaki anlaşmazlıklarda, aynı görüşü paylaşan Taraflar komisyon üyelerini birlikte karar vererek atayacaklardır.

MADDE 3

İnci Madde'de belirtilen yazılı teklifin Sekretarya tarafından alınmasını takip eden iki ay içinde Taraflarca herhangi bir atama yapılmamışsa, bir Taraf'ın talebi üzerine Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri takip eden iki aylık süre içinde bu atamaları yapacaktır.

MADDE 4

Komitenin dördüncü üyesinin atanmasını takip eden iki ay içinde uzlaştırma komisyonu Başkanı seçilmemişse, bir Taraf'ın talebi üzerine Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri takip eden iki aylık süre içinde Başkanı belirleyecektir.

MADDE 5

1. Anlaşmazlık içindeki Taraflar aksine bir anlaşmaya varmamışlarsa, uzlaştırma komisyonu kendi usul kurallarını belirleyecektir.
2. Taraflar ve komisyon üyeleri, komisyonun dava sürecinde, aldıkları gizli bilgilerin gizliliğini muhafaza etmekle yükümlüdürler.

ROTTERDAM SÖZLEŞMESİ

MADDE 6

Uzlaştırma komisyonu kararlarını, üyelerinin oy çokluğuyla alacaktır.

MADDE 7

Uzlaştırma komisyonu, kurulduktan sonra on iki ay içerisinde, anlaşmazlığın çözümüne yönelik tavsiyeler içeren, Taraflarca iyi niyetle incelenecek nihai bir rapor verecektir.

MADDE 8

Uzlaştırma komisyonu herhangi bir görüş ayrılığında, konuyu ele alma yetkisine sahip olup olmadığına kendisi karar verecektir.

MADDE 9

Komisyonun masrafları, anlaşmazlık içindeki Taraflarca, Tarafların kararlaştırdıkları pay oranında karşılanacaktır. Komisyon tüm masraflarının kaydını tutacak ve Taraflara bu konuda nihai bir rapor verecektir.